

Toạ đàm về Bình đẳng giới và Hòa nhập xã hội trong FLEGT: Triển vọng và gợi ý chính sách, Hà Nội 30/8/2018

Hiệp định VPA- FLEGT giữa Việt Nam và EU: Cập nhật tiến trình và mối liên hệ về giới

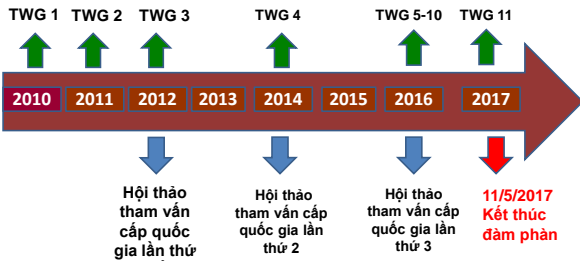
Nội dung chính

- Lịch sử và cập nhật tiến trình hiệp định VPA-FLEGT giữa Việt Nam và EU
- Cơ chế tham gia cho các bên liên quan
- Bình đẳng giới trong ngành lâm nghiệp Việt Nam
- Bình đẳng giới trong VPA-FLEGT
- Khuyến nghị

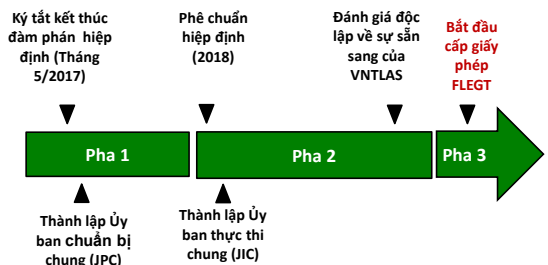

Quá trình đàm phán VPA

11 phiên đàm phán cấp cao (TWG)
19 phiên đàm phán kỹ thuật (JEM)
>30 cuộc họp trực tuyến

Các giai đoạn thực thi VPA của Việt Nam

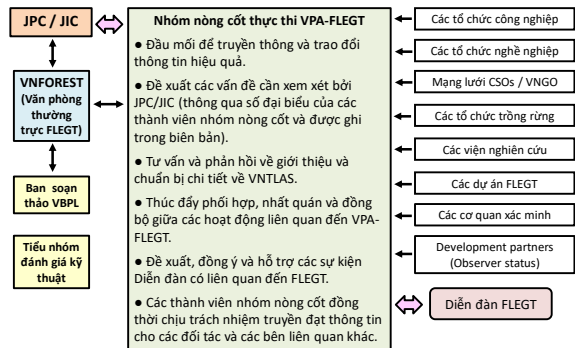
Nhiệm vụ chiến lược 1	● quá trình phê chuẩn VPA
Nhiệm vụ chiến lược 2	● các cơ chế quản lý, giám sát và định kỳ sơ, tổng kết VPA
Nhiệm vụ chiến lược 3	● Xây dựng hệ thống VNTLAS, qui định văn bản pháp luật, tài liệu hướng dẫn và hệ thống thông tin quản lý
Nhiệm vụ chiến lược 4	● Kế hoạch nâng cao năng lực cho các cơ quan xác minh và khu vực tư nhân (Các tổ chức và hộ gia đình)
Nhiệm vụ chiến lược 5	● Cơ chế giám sát và đánh giá thực thi VPA
Nhiệm vụ chiến lược 6	● Chiến lược thông tin và truyền thông và các sản phẩm dịch vụ truyền thông
Nhiệm vụ chiến lược 7	● Cơ chế tiếp cận, điều phối và tham gia của các bên liên quan
Nhiệm vụ chiến lược 8	● các hoạt động kết nối và hỗ trợ VPA- FLEGT

Viet Nam – European Union
Voluntary Partnership
Agreement on Forest Law
Enforcement, Governance
and Trade (VPA-FLEGT)

Joint Implementation Framework (JIF)

Version 4: December, 2017

2. Cơ chế tham gia cho các bên liên quan

Đại diện của nhóm nông cốt

TCLN (VNFOREST)

- Cơ quan thường trực FLEGT
- Cục Kiểm lâm
- CITES MA

NGO Việt Nam:

- SRD
- SFMI
- CED
- PanNature
- COPE (Lâm Đồng)
- CRD (Huế)
- ADC (Thái Nguyên)

Các tổ chức:

- VIFORES
- HAWA
- Chi cục kiểm lâm Bình Định
- Hội chủ rừng Việt Nam
- VUSTA
- VCCI (Đà Nẵng)

Các viện nghiên cứu

- FSIV
- IPSARD

NGO quốc tế:

- WWF Việt Nam
- Forest Trends
- RECOFTC

Các đối tác phát triển

- Chương trình của GIZ
- Chương trình UN REDD
- Chương trình FLEGT của FAO & EU FAO
- DSQ Phần Lan
- Phối đoàn EU

Phương thức hoạt động của nhóm CG

- Các cuộc họp nhóm nông cốt (CG) sẽ được tổ chức trước mỗi cuộc họp JPC/JIC (định kỳ) và các cuộc họp đột xuất có thể được tổ chức theo yêu cầu.
- Nhóm nông cốt sẽ do VNFOREST chủ trì và được hỗ trợ bởi một thành viên tích cực của nhóm nông cốt trên cơ sở luân phiên. Đồng chủ trì sẽ do nhóm nông cốt đề cử và thực hiện trong thời gian giữa các cuộc họp định kỳ.
- Đồng chủ trì sẽ chịu trách nhiệm hỗ trợ các cuộc họp của nhóm nông cốt, hợp tác với VNFOREST ghi lại biên bản.
- Đồng chủ trì sẽ chịu trách nhiệm trình bày biên bản các cuộc họp định kỳ của nhóm nông cốt, bao gồm cả các vấn đề cần đưa lên cho JPC/JIC xem xét, tại các cuộc họp của JEM và JPC/JIC.
- Nhóm nông cốt có thể đề xuất các vấn đề cho JPC/JIC xem xét trong trường hợp vấn đề đó được một thành viên đề xuất và được 2 thành viên khác ủng hộ; khi đó biên bản cuộc họp sẽ ghi nhận số thành viên ủng hộ và các ý kiến phản đối.

“Phản ánh về các yếu tố sẽ góp phần vào sự thành công của nhóm nông cốt”

- Phân chia công bằng về vai trò và trách nhiệm của các thành viên khác nhau trong nhóm nông cốt;
- Thường xuyên gặp nhau trong giai đoạn ban đầu để tạo động lực;
- Vai trò tích cực của đồng chủ trì, cả ở trong và giữa các cuộc họp;
- Thể hiện kết quả từ hoạt động phối hợp giữa các thành viên nhóm nông cốt (ví dụ: chiến lược thông tin và truyền thông, xác định phạm vi giám sát VPA...)
- Thúc đẩy sự tham gia của các bên liên quan trong suốt tiến trình VPA.
- Tăng cường tiếng nói, quyền tiếp cận thông tin và ra quyết định của CSO/NGO

3. Bình đẳng giới trong ngành lâm nghiệp

➤ Khung pháp lý

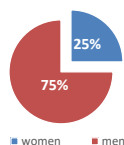
- Ở cấp độ cao nhất: *Nghị quyết số 11-NQ/TW của Đảng ngày 27/4/2007* chỉ rõ ràng nhu cầu giải quyết các vấn đề của nữ giới trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế.
- *Luật Bình đẳng giới 2006* chỉ rõ phụ nữ có quyền, vai trò và trách nhiệm ngang bằng với nam giới trong gia đình cũng như xã hội.
- *Chiến lược quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2011 – 2020 (NSGE)* đặt mục tiêu tổng thể về đảm bảo bình đẳng giữa nam giới và nữ giới tại các cấp và các ngành cụ thể
- *Kế hoạch hành động của Bộ NN&PTNT về bình đẳng giới giai đoạn 2011-2020* đặt mục tiêu cụ thể để đảm bảo phụ nữ có quyền và lợi ích hợp pháp.

Bình đẳng giới trong ngành lâm nghiệp

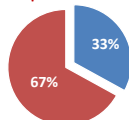
➤ Thực tế và số liệu

- Phụ nữ đóng một vai trò quan trọng trong ngành lâm nghiệp ở VN. Có 20 triệu người sống gần rừng hoặc đang phụ thuộc vào rừng, trong đó hơn 50% là phụ nữ.
- Phụ nữ là lực lượng lao động chính trong chuỗi sản xuất lâm nghiệp, bao gồm ở tất cả các giai đoạn trong chuỗi cung ứng từ khai thác, phát triển và bảo vệ rừng, chế biến và xuất khẩu gỗ.
- Trong ngành công nghiệp chế biến gỗ, hơn 50% lao động là phụ nữ.

Tỷ lệ nam, nữ trong đội ngũ cán bộ của TCLN/VNFOREST

Tỷ lệ nam, nữ trong đội ngũ lãnh đạo của VNFOREST

Bình đẳng giới trong Luật Lâm nghiệp

➤ Luật Lâm nghiệp 2017 đã tính đến bình đẳng giới, đặc biệt là các vấn đề sau :

- Quyền và cơ hội công bằng để tiếp cận nguyên liệu sản xuất lâm nghiệp và đất lâm nghiệp;
- Quyền được ghi nhận bằng tài sản và đóng góp vào phát triển rừng; được bảo vệ về tài sản và quyền liên quan khi rừng hoặc đất lâm nghiệp bị thu hồi theo quy định của pháp luật;
- Quyền được thông báo và cho ý kiến vào phát triển lâm nghiệp như quy hoạch lâm nghiệp quốc gia, quy hoạch cấp tỉnh ở các tỉnh có rừng;
- Quyền tiếp cận các cơ hội nghề nghiệp;
- Quyền và cơ hội bình đẳng tiếp cận với các ưu đãi của Chính phủ cho đào tạo, hỗ trợ việc làm, giảm nghèo bền vững và hỗ trợ tài chính.

4. Bình đẳng giới trong VPA Việt Nam

- Bình đẳng giới được chú trọng trong đàm phán VPA (3/11 tahnfnh viên đàm phán là phụ nữ).
- Quy trình tham vấn, nâng cao năng lực và đánh giá tác động của VPA đều hướng mục tiêu và tập trung vào các nhóm nữ giới.
- Trong ngành công nghiệp chế biến gỗ, hơn 50% lao động là phụ nữ; quản lý và cán bộ kỹ thuật là phụ nữ đã được ghi nhận.
- Cơ quan cấp phép FLEGT là cơ quan quan trọng chịu trách nhiệm thúc đẩy thực thi VPA có lãnh đạo và cán bộ kỹ thuật là nữ.
- Các cuộc họp nhóm nông cốt VPA FLEGT thường có 30% - 35% là nữ giới tham gia.
- Khung thực thi VPA chung (JIF) chú trọng vào nâng cao sự tham gia của phụ nữ vào thực thi VPA.

Bình đẳng giới trong VPA Việt Nam

- Quyền và cơ hội bình đẳng để tiếp cận và sử dụng tài nguyên rừng (quyền sử dụng đất trồng rừng;;
- Quyền tham gia vào chuỗi giá trị của ngành lâm nghiệp (trong bất kỳ giai đoạn nào như khai thác, buôn bán và chế biến gỗ).
- Quyền được tiếp nhận nhiều hơn cơ hội việc làm và thu nhập trong ngành công nghiệp gỗ nhờ vào tiếp cận dễ dàng hơn đối với thị trường quốc tế
- OCS (Hệ thống phân loại công ty) sẽ mang lại nhiều lợi ích hơn cho phụ nữ trong việc tuân thủ luật lệ về lao động hoặc an sinh xã hội.
- Quyền tiếp cận thông tin trong thực thi VPA nêu trong Phụ lục VIII về công khai.

Khoảng trống về bình đẳng giới trong VPA Việt Nam

- Đến nay chưa có nghiên cứu toàn diện về tác động giới của VPA/FLEGT giữa Việt Nam và EU;
- Vấn đề bình đẳng giới chưa được nêu cụ thể trong các tài liệu VPA của Việt Nam;
- Nhiệm vụ chiến lược của JIF vẫn nêu quá chung chung về giới;
- Hướng dẫn chưa rõ ràng về lồng ghép giới trong quá trình thực thi VPA; trong quy trình phát triển chính sách lâm nghiệp và VPA;
- Ở tất cả các cấp vẫn còn thiếu kiến thức và kỹ năng để tăng cường lồng ghép giới vào thực thi VPA.

5. Khuyến nghị

- Thực hiện phân tích tác động giới của VPA/FLEGT;
- Chính thống vấn đề giới trong thực hiện 8 nhiệm vụ chiến lược của JIF;
- Nâng cao năng lực cho các bên liên quan để hiểu về vấn đề giới;
- Thiết lập một công cụ giám sát để đảm bảo phụ nữ được tham gia vào quá trình VPA;
- Thiết lập hệ thống chỉ tiêu để ưu tiên cho phụ nữ trong các lớp đào tạo kỹ thuật và công việc thực tế.

Xin cảm ơn!

Nguyễn Tường Vân
 Phó Vụ trưởng, Vụ KHCN và Hợp tác
 quốc tế, TCLN (VNFORD)
 Email: van.fssp@gmail.com